

● VELLO
TAREMAA

«Õpetajaks?.. Ei tea, kas vanemate eeskujul või...

Isa-ema olid kaua Arukülas koolmeistrid. Ema alustas siin, Näsus, juba Esimese maailmasõja ajal seitsmeteistkümnenda-aastase piikakesena. Õpetaja-aastaid kogunes mõlemal neljakümne ringis, emal ülegi. Isa oli enne neljakümne aastat Vasta koolis. Kirjutas seinalehte, laulis nõukogude laule. Saadeti sellepärast sealt välja. Oli siis töötaja, kuni sai siinkandis koha. Ema oli Arukülas koolijuhataja, tragi tööinimene...

Minust sai 1940. aastal Unukse koolis pioneer. Oppisin Kulina koolis. Kui pärast sõda avati Rakveres taas Õpetajate Seminar, läksin sinna. Selle lõpetamise järel suunati mind 1948. aastal Roelasse õpetajaks. Sain poolteist aastat töötada, kui tuli sõjaväeteenistus.

Armeest tulles olin suvel Karepa pioneerilaagri ülem, ja sügisel määras haridusosakonna juhataja Kairo mind Viru-Jaagupi kooli direktoriks. See oli 1953. aasta 1. septembril.

Ei tea, kuidas selle koha küll vastu võtta julgesin, noor ja rumal nagu ma olin. Aga Aliise Vaasma oli ka juba siin. Koos oleme seda tööd siiani teinud.»

1953 ja 1985. Kolmkümmend kaks koolijuhatajast. See on tõeline mehetöö. Kolmkümmend kaks aastat igavest rahmeldamist, igat masti ülesannete täitmist, alatist rahulolematust ja ikka rohkema tahtmist. Niisugune on Vello Taremaa, ühe tubli koolimehe elu.

1953. aastal oli Viru-Jaagupis viis klassikomplekti ja üks-teist õpetajat. Esialgu õpiti ainult selles majas, mis ehitati kunagi Noorsoo Kasvatuse Sellile. Ruume saadi juurde keskkooli (töötas aastail 1957—1965) avamisega. Sealt edasi on järgmistel aastatel aina ehitatud ja ümber tehtud. Endine pastoraadihoone internaadiks ning tütarlaste käsitöö- ja kodundusruumideks, endine leerimaja algklassimajaks, kunagise kirikumõisa juurde kuulunud vanad tallid poiste tööõpetuse majaks. Viimane on eeskujuliku sisustusega tunnustust teeninud kogu Eestis.

Kooli peahoone ümberehitamisel on tegutsenud nii otstarbekalt, kui vana maja oma kitsastes oludes seda võimaldanud. Sisustatud lingvafoonikabineti vene keele tarvis, seadmed on üles pandud ka saksa keele õpetamiseks. On ehitatud õpetajaile tööruume. Palju on muudetud mööblit, õppevahendeid. Filmiaparate ja magnetojone jätkub kõigile. Kolmes klassis on grafoprojektorid. Vinni sohoos on raha andnud ja kool on saanud tellida, mida vaja. Igal suvel on saja seitsmekümne õpilasega Viru-Jaagupi kool nii eeskujulikult korda tehtud ja remonditud, et on uueks õppeaastaks valmis-

tumisel järjest rajooni parimate hulgas olnud.

Koolimajanduse eest hoolitsemine — see on Vello Taremaa töö ja hobi, kõik üheskoos. Et õpetajad saaksid rahulikult töötada ja lapsed õppida. Direktoril on juba niisugune hing, mis pole kunagi lasknud tööd lõpetatuks lugeda. «Ma tahan kogu aja midagi juurde teha,» ütleb ta ise.

Kooli taga olev ala muudeti spordiväljakuks, kus asfalteeritud platsid võrk- ja korvpalliks ning sügisesteks võimlemistundideks, jooksurajad ja hüppestadid, mitmesugused riistad jõu-, tasakaalu, ronimis- jm. harjutusteks. Kõik korras ja värviitud, silmale ilus vaadata. Aga juba tänava sügisel tuleb Vello Taremaa arvates algust teha uue tööga — staadioni rajamisega. Tulevikus koolihoone isentraalküttele viimisega praegune väljak kaob. Möödunud suve esimene pool kulus aga väliujulale, seegi saadi Vinni sohoosi abiga. Tore asi, lastel oli suve ülejäänud poolel ujulas alati tegevust.

Vello Taremaa on seisukohal, et kool peab ka oma ümbruse, kujunduse ja heakorraga lastele mõju avaldama, kasvatama. Luuvalt saadud projekti järgi on kooli juurde rajatud poolesaja põõsa- ja puulüügiga dendropark. Sanatooriumireisidelt, botaanikaaedadest ja mujalt on V. Taremaa pargi täienduseks järjest midagi kaasa loonud. On muretsetud muruniidukid, suviti on kooli ümbrus hästi hooldatud. Maa-alade ülevaatusel on Viru-Jaagupi kool oma grupi parim. Kõik on seda hinnatavam, et koolis pole kaua olnud bioloogiaõpetajat (on ainult tunniandja).

Miski ei tule iseenest, keegi ei tule koolile nahkjal ka midagi pakkuma. Mõnegi asja peab lausa välja võitlema. Vello Taremaa ei pelga jooksmist. Kui vaja, on ta kell seitse hommikul Vinni sohoosis, et saada kätte koolile vajalik mees. Või juhtub vaba olemas mõni auto, et saaks jälle koolile ühe vajaku veo teha. Direktor ei saa suvel puhkuse ajalgi koolimajast kaugemale: ikka on vaja midagi parandada ja korraldada, kedagi aidata ja õhutada. Nii pole mingit vahet tulnudki, tervis annab juba tunda. Aga niisugune kommunist Vello Taremaa kord juba on, igal pool juures ja käed küljes. Sissepoole põlemisega.

Koolijuhil tuleb tegelda kõigega — õppe- ja kasvatustöö ning majandusega. Vello Taremaa ütleb, et on saanud rohkem majandusele pühendada tähelepanu tänu senisele tugevale õppealajuhatajale Aliise Vaasmale. Tänu koolikollektiivile, kes direktoriga kõiges kaasa tulnud.

Helgi PAJO
Enno KAPSTASE foto